

VLAAMS-
BRABANT

Ontdek erfgoedparels in bedevaartsoord Scherpenheuvel

Open Monumentendag in Vlaams-Brabant op 8 september

Op zondag 8 september is het Open Monumentendag. Ook de provincie en Monumentenwacht Vlaams-Brabant werken mee aan het programma. Zo kan de deelnemer in Scherpenheuvel-Zichem ongekende facetten van de basiliek en andere verborgen erfgoedparels ontdekken. Toerisme Vlaams-Brabant ontwikkelde speciaal voor deze editie vier erfgoedfietsroutes met beleving onderweg. De provincie ondersteunt ook activiteiten in Grimbergen en Tremelo.

“Open Monumentendag is het moment waarop een breed publiek kennis kan maken met de diversiteit aan onroerend erfgoed in de regio. Het thema ‘en route’ vormt een uitgelezen kans om ook minder gekend erfgoed langs wandel- en fietsroutes onder de aandacht te brengen. En sinds corona is langs pelgrimswegen trekken met oog

voor erfgoed onderweg terug van nooit weggeweest. Daarom werken we met plezier mee aan het openstellen van gebouwen en sites langs de wegen naar en in Scherpenheuvel, het meest bezochte bedevaartsoord van België”, zegt Tom Dehaene, gedeputeerde voor erfgoed.

Ontdek het erfgoedverhaal van Scherpenheuvel-Zichem

Scherpenheuvel werd gesticht als een versterkte ‘nieuwe stad’ rond een zevenhoekige kerk. Vele gebouwen getuigen van het rijke verleden als bedevaartsoord.

Tijdens Open Monumentendag kan de deelnemer van 10 tot 18 uur tijdens rondleidingen en doorlopende openstellingen de ongekende facetten van de basiliek en verborgen erfgoedparels, zoals het oratorianenklooster, het ursulinencollege of de ijskelder op het voormalige parkdomein Michiels, ontdekken.

Het Ursulinencollege is een verborgen erfgoedparel in Scherpenheuvel.

Monumentenwachters geven uitleg over de artistieke rijkdom van de kruiskapellen en de sacristie van de basiliek, een 19de-eeuwse waterput met bakoven en duiventil op het voormalige binnenhof van het oratorianenklooster en over het behoud van waardevolle graftekens op de begraafplaats.

Het bezoek aan Scherpenheuvel kan gecombineerd worden met een uitstap naar Zichem. Daar staan activiteiten bij het station, de kerk, het marktplein en de Maagdentoren op het programma. Men kan er ook voor kiezen om langs één van de zeven oude bedevaartwegen van Averbode naar Scherpenheuvel te wandelen en een mini-bedevaart te doen.

Men kan ook in familie de waardevolle erfgoedparels van Scherpenheuvel verkennen. Op verschillende locaties kan men dan stickers verzamelen en een eigen bedevaartvaantje ontwerpen.

In de barokgang van de basiliek kan men gratis een expo bezoeken over devotiemedailles en bedevaartvaantjes van de 17de tot de 20ste eeuw. Hun beeldtaal roept een wereld van religieuze beleving en devotionele rituelen op, verbonden met de ruimte van de cultusplaats.

Meer info over deze activiteiten:

OMD-flyer Scherpenheuvel.pdf

839 KB

Tijdreizen met de fiets. Erfgoedroutes op Open Monumentendag

Speciaal voor Open Monumentendag ontwikkelde Toerisme Vlaams-Brabant vier erfgoedroutes langs historische gebouwen en waardevolle erfgoedsites. Fietsers ontdekken Romeins erfgoed in Zuid-Hageland, oude tramsporen in het Pajottenland, het plateau van Duisburg in de Brabantse Wouden en de pelgrimswegen tussen Scherpenheuvel-Zichem en Diest. Bij elke stop is er wel een activiteit te doen.

Andere activiteiten met provinciale steun in Vlaams-Brabant

De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt ook activiteiten in Boortmeerbeek, Grimbergen, Tremelo en Haasrode:

Boortmeerbeek - Unieke openstelling Servaesmolen - Ontdek vier eeuwen maaltechniek.

In Boortmeerbeek krijgt de deelnemer de unieke kans om het interieur van de Molen van Servaes te ontdekken. Een voorbeeld van industriële archeologie, met nood aan restauratie en op zoek naar een herbestemming. Op weinig plaatsen in Vlaanderen kan men de evolutie in maaltechnieken, van water over stoom tot elektriciteit, nog zo goed terugvinden. Monumentenwachtters Bouwkunde en Erfgoedstichting ERF geven deskundige uitleg.

Grimbergen - Lost and Found - Watermolenlandschap aan de Oyenbrugmolen

Tijdens de Openmonumentendag kan men ook naar Lost & Found, een multimediaal tentoonstellingsproject in en rond de Oyenbrugmolen in Grimbergen gaan. Archeologische vondsten, archiefstukken, kunstwerken en recent bodemonderzoek dompelen je onder in het verleden van het watermolenlandschap en de omgeving, inclusief een inkijk in het technisch vernuft en de utopische ideeën achter de nabijgelegen cirkelvormige vliegtuighangars.

Tremelo - Doorgrond 2 - Het verhaal achter een crash site uit WOII

Na het succes van 'Doorgrond: de crashsite van Tildonk' tijdens de Archeologiedagen, breidt IOED WinAr het project uit naar Tremelo. Op Openmonumentendag belichten ze in beeld en verhaal de crash van een Amerikaanse B17-bommenwerper langs de Veldonkstraat. De zussen Van der Veken, destijds 4 en 8 jaar oud, delen hun persoonlijke herinneringen en ervaringen. Ontdek hun aangrijpende verhaal tijdens deze eenmalige publieke vertoning.

Haasrode - In het spoor van de Romeinen - Meerdaalwoud

Op deze wandeling van 6 kilometer volgt de deelnemer, met behulp van het digitaal hoogtemodel LiDAR, het spoor dat de Romeinen achterlieten in Meerdaalwoud. Dankzij de eeuwenlange bebossing werd het archeologische landschap onder het bladerdek beschermd voor erosie en zo perfect bewaard. Voor het blote oog zijn de overblijfselen uit het verleden nauwelijks zichtbaar, maar met LiDAR komt dit verborgen landschap nu weer haarscherp tevoorschijn.